

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۲۲۶۹۵

شماره / اب ۶۴۵۳۸ هـ

تاریخ
۱۴۰۴ / ۷ / ۲۸

«با صلوات بر محمد و آل محمد»

وزارت نفت - وزارت نیرو - وزارت صنعت، معدن و تجارت
وزارت راه و شهرسازی - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
سازمان حفاظت محیط زیست

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۴/۷/۲۰ به پیشنهاد سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری وزارتخانه‌های نفت، نیرو، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به استناد بند (ت) ماده (۲۲) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ تصویب کرد:

برنامه مدیریت تغییرات اقلیمی کشور به شرح پیوست که تأیید شده به مهر دفتر هیئت دولت است تعیین می‌شود و دستگاه‌های مقرر در برنامه، موظف به اجرای اقدامات مربوط هستند.

محمد رضا عارف

معاون اول رئیس جمهور

رونوشت به دفتر مقام معظم رهبری، دفتر رئیس جمهور، دفتر رئیس مجلس شورای اسلامی، دفتر رئیس قوه قضاییه، دفتر معاون اول رئیس جمهور، دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام، دبیرخانه ستاد کل نیروهای مسلح، دیوان محاسبات کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان بازرسی کل کشور، معاونت‌های قوانین و نظارت مجلس شورای اسلامی، امور تدوین، تنقیح و انتشار قوانین و مقررات، کلیه وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و مؤسسات دولتی، معاونت‌های رئیس جمهور، نهادهای انقلاب اسلامی، روزنامه رسمی جمهوری اسلامی ایران، دبیرخانه شورای اطلاع‌رسانی دولت و دفتر هیئت دولت.

(۲۰۳۶۴۴۲۸)

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۲۴۶۹۵

شماره/ت ۶۴۵۳۸ هـ

تاریخ

۱۴۰۴ / ۷ / ۲۸

برنامه مدیریت تغییر اقلیم کشور

برنامه مدیریت تغییرات اقلیم در سه محور توسعه اقتصاد سبز و صنعت کم کربن، تقویت سازگاری و کاهش آسیب‌های ناشی از آن و سایر موارد (مشترک) به شرح زیر بوده و اجرای آن در سطوح مختلف اجرایی کشور (ملی، منطقه‌ای، استانی و محلی) مورد تاکید می‌باشد تا در اثر ارتقای تاب‌آوری محیطی، اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی (توسعه پایدار)، آحاد جامعه از نتایج آن برخوردار شوند.

الف - محور اول: توسعه اقتصاد سبز و صنعت کم کربن

راهنماها و برنامه‌های محور توسعه اقتصاد سبز و صنعت کم کربن به شرح زیر است:

۱- راهبرد اول: کاهش انتشار از طریق بهینه‌سازی و تنوع بخشی به منابع انرژی در بخش عرضه انرژی
* برنامه‌های راهبرد اول مطابق تکالیف مندرج در جدول شماره (۸) ماده (۴۲) و مواد (۴۶) و (۴۸) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

۱- جمع‌آوری گازهای مشعل

۲- احداث کارخانه‌های گاز و گاز مایع

۳- توسعه ظرفیت نصب‌شده نیروگاه‌های تجدیدپذیر

۴- توسعه بستر تولید و ترویج انرژی‌های پاک از قبیل خورشیدی، بادی و هسته‌ای

۵- کاهش تلفات انرژی و بهینه‌سازی شبکه‌های تولید، انتقال و توزیع برق

۶- ارتقای راندمان متوسط نیروگاهی کشور

۲- راهبرد دوم: کاهش انتشار از طریق بهینه‌سازی در بخش تقاضای انرژی

* برنامه‌های راهبرد دوم مطابق تکالیف مندرج در ردیف (۷) جدول شماره (۸) ماده (۴۲)، جدول شماره (۱۰) ماده (۴۶)، مواد (۴۸) و (۵۶) و بند (پ) ماده (۵۹) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

۱- بهینه‌سازی مصرف انرژی در ساختمان‌ها و ارتقای راندمان سامانه‌های سرمایشی و گرمایشی

۲- توسعه حمل و نقل بار و مسافر با راه‌آهن

۳- تسهیل در نوسازی ناوگان و خروج خودروهای فرسوده و کاهش مصرف سوخت در بخش حمل و نقل و تردد شهری و برون شهری

۴- توسعه سامانه‌های پایش هوشمند تردد ناوگان حمل و نقل جاده‌ای و درون شهری

دفتر هیئت دولت

۱۲۲۶۹۵

شماره/ابت ۶۴۵۳۸هـ

تاریخ ۱۴۰۴ / ۷ / ۲۸

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۳- راهبرد سوم: کاهش انتشار از طریق جذب و ترسیب کربن

* برنامه‌های راهبرد سوم مطابق تکالیف مندرج در مواد (۳۲)، (۳۶) و (۴۶) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

۱- ارتقای حفاظت از منابع طبیعی و احیای عرصه‌های تخریب یافته در چهارچوب طرح مدیریت پایدار

۲- اصلاح و بهسازی باغات کشاورزی و بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش کشاورزی

۴- راهبرد چهارم: مدیریت پسماند

* برنامه‌های راهبرد چهارم مطابق تکالیف مندرج در بند (ج) ماده (۲۲) و بند (ب) ماده (۴۱) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

۱- ساماندهی دفن مهندسی- بهداشتی پسماندهای شهری

۲- برنامه‌ریزی و توسعه زیرساخت‌های لازم برای تولید و استفاده از سوخت مشتق‌شده از پسماند در صنایع انرژی‌بر

۳- مدیریت پسماندهای کشاورزی (دامداری‌ها)

۵- راهبرد پنجم: مطالعات ملی مورد نیاز برای توسعه صنعت کم‌کربن

* برنامه‌های راهبرد پنجم مطابق تکالیف مندرج در ماده (۲۲) و بند (پ) ماده (۴۶) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

۱- تدوین برنامه ملی مدیریت کربن با در نظر گرفتن اولویت‌های اقدام در بخش عرضه و

تقاضای انرژی و آثار اقتصادی و اجتماعی اقدامات برای مدیریت کربن

۲- تدوین و بروزرسانی استانداردهای مصرف انرژی و اندازه‌گیری و گزارش‌دهی انتشار و کاهش انتشار

۳- طراحی و پیاده‌سازی نظام اندازه‌گیری، گزارش‌دهی و صحت‌گذاری ملی و طراحی ساز و کار بازار داوطلبانه ملی کربن در چارچوب قوانین و مقررات

ب- محور دوم: تقویت سازگاری و کاهش آسیب‌های ناشی از تغییر اقلیم

راهبردها و برنامه‌های محور تقویت سازگاری و کاهش آسیب‌های ناشی از تغییر اقلیم

به شرح زیر است :

۱- راهبرد اول: ارتقای سازگاری بخش آب کشور در مواجهه با اثرات تغییر اقلیم

* برنامه‌های راهبرد اول مطابق سیاست‌های کلی ابلاغی محیط زیست و تکالیف مندرج در ماده

(۲۲)، تبصره (۱) بند (ج) ماده (۳۸) و جزء (۱) بند (ب) ماده (۳۹) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم

پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

۱- ارتقای تاب‌آوری روش (سیستم)‌های تامین، مدیریت و استفاده از آب با تمرکز بر بهینه-

سازی روش‌های ذخیره‌سازی و توزیع آب

دفتر هیئت دولت

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

۱۲۲۶۹۵

شماره / ب ۶۴۵۳۸ هـ

تاریخ ۱۴۰۴ / ۷ / ۲۸

۲- تقویت و توسعه همکاری‌های بین‌سازمانی و مشارکت جوامع محلی در بهبود مدیریت منابع آب برای سازگاری با اثرات تغییرات اقلیمی

۳- تدوین برنامه تاب‌آوری مدیریت آب‌های سطحی و سیلاب‌های شهری در اثر تغییرات شدت - مدت بارش‌ها ناشی از تغییرات اقلیمی

۲- راهبرد دوم: ارتقای سازگاری بخش کشاورزی

* برنامه‌های راهبرد دوم مطابق سیاست‌های کلی ابلاغی محیط زیست و تکالیف مندرج در ماده (۲۲)، ماده (۳۲) و بند (الف) ماده (۳۳) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

۱- اصلاح الگوی کشت (اجرای برنامه بهینه تولید) با بهره‌گیری از فناوری‌های پیشرفته و توسعه الگو(مدل)های بومی در سازگاری با تغییر اقلیم

۲- افزایش تاب‌آوری از طریق اصلاح و تولید ارقام و نژادهای مقاوم

۳- توانمندسازی کشاورزان از طریق توسعه آموزش‌های تخصصی کشاورزی اقلیم محور

۳- راهبرد سوم: تقویت سازگاری بخش بهداشت کشور در مواجهه با اثرات تغییر اقلیم

* برنامه‌های راهبرد سوم مطابق تکالیف مندرج در بند (ح) ماده (۷۰) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

۱- شناسایی، ارزیابی و پایش مناطق و جمعیت‌های آسیب‌پذیر ناشی از تغییر اقلیم

۲- تدوین اقدامات اجرایی مناسب و تقویت ظرفیت نظام(سیستم)های بهداشتی و درمانی برای پاسخ به اثرات ناشی از تغییر اقلیم

۳- مدیریت خطر(ریسک)های محیطی و کاری تهدیدکننده سلامت در اثر تغییر اقلیم (آب، هوا، خاک، مواد غذایی، ناقلین و غیره)

۴- راهبرد چهارم: ارتقای سازگاری بخش محیط‌زیست کشور در مواجهه با اثرات تغییر اقلیم در دوره‌های آتی

* برنامه‌های راهبرد چهارم مطابق سیاست‌های کلی ابلاغی محیط زیست و تکالیف مندرج در ماده (۲۲) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

۱- تقویت تاب‌آوری مناطق تحت مدیریت (منابع طبیعی و موضوع ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست) و بهسازی بوم‌سازگان(اکوسیستم‌های) آسیب دیده و تخریب شده از اثرات تغییرات اقلیمی

۲- شناسایی و هماهنگی لازم با دستگاه‌های مرتبط برای کاهش مخاطرات کمی-کیفی آب دریاها و کشور (خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر) ناشی از اثرات تغییرات اقلیمی

دفتر هیئت دولت

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

تصویب نامه هیئت وزیران

شماره ۱۲۴۶۹۵

تاریخ تصویب ۱۳۹۸/۰۷/۱۴

تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۱۴

تاریخ ۱۳۹۸/۰۷/۱۴

۵- راهبرد پنجم: ارتقای سازگاری مرتبط با پایش و پیش بینی تغییر اقلیم

* برنامه‌های راهبرد پنجم مطابق سیاست‌های کلی ابلاغی محیط زیست و تکالیف مندرج در بند (چ) ماده (۳۹) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ به شرح زیر است:

- ۱- توسعه و بهبود پیش‌بینی و پیش‌آگاهی وضع هوا و اقلیم
- ۲- توسعه انواع سامانه‌های هشدار به منظور سازگاری و آمادگی در مواجهه با مخاطرات اقلیمی

پ- محور سوم: سایر موارد مشترک

راهبرد و برنامه‌های محور سوم به شرح زیر است :

- راهبرد ارتقای هماهنگی و انسجام سازمانی و دیپلماسی محیط زیست

* برنامه‌های راهبرد فوق به شرح زیر است:

- ۱- تهیه و ارایه گزارش عملکرد دستگاه اجرایی در راستای اجرای این برنامه
- ۲- تسهیل فرایند الزامات قانونی و تقویت ظرفیت کشور جهت دریافت حمایت‌های داخلی و بین‌المللی، ظرفیت‌سازی و انتقال فناوری‌های اقلیمی
- ت- سرمایه‌گذاری لازم برای اجرای پروژه‌های عملیاتی مرتبط با راهبردها و برنامه‌های موضوع این برنامه حسب مورد در سقف اعتبارات ابلاغی و یا بصورت مشارکت عمومی- خصوصی و از محل ساز و کارها و مشوق‌های مالی موجود پیش‌بینی شده در اسناد بالادستی و قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ خواهد بود.

ث- سازمان حفاظت محیط زیست با همکاری دستگاه‌های اجرایی مرتبط مکلف است برنامه‌های عملیاتی سالانه مربوط را در چارچوب بند (پ) ماده (۱۳) قانون برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۴۰۳ تدوین و به تصویب کارگروه ملی تغییر اقلیم موضوع تصویب‌نامه شماره ۸۷۵۱/ت/۴۸۱۵۳ هـ مورخ ۱۳۹۴/۷/۵ برساند.

ج- روزرسانی و اصلاح راهبردها و برنامه‌های موضوع این برنامه، به پیشنهاد دستگاه اجرایی و تأیید کارگروه ملی تغییر اقلیم به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

چ- مسئولیت اجرای این برنامه بر عهده بالاترین مقام دستگاه اجرایی مرتبط است. سازمان حفاظت محیط زیست مسئول نظارت بر حسن اجرای آن می‌باشد.

